

Else Hviids prædiken julesøndag

Taler

Else Hviid
Sognepræst

Dato

27. december 2020

Sted

Kastelskirken

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 25-40

- 1 Julesøndag – er alt gammelt. Året er blevet ældgammelt og på fredag må det vige for et nyt. Og på denne gamle dag, er det de gamle, der fører ordet.

- Julesøndag er gammel og langsom. Ved i, der er en hemmelig forbindelse
5 mellem langsomheden og erindringen og hurtigheden og glemselen?
Kirken er altid langsom. Der er nogle, der siger, at de ikke kan følge med, når de er i kirke. Det må være en misforståelse. Det er, når de IKKE er i kirke, de ikke kan følge med. Her i kirken går alt roligt og langsomt. Man bevæger sig langsomt. Man taler ikke ret højt. Salmerne ruller sig ud med vidunderlig
10 langsomhed, uanset man synger eller nøjes med at læse dem.

- Det langsomme – det husker man. Langsomme samtaler med mættede pauser. Langsom kærlighed, langsomt tilberedt mad – Hvorimod det hurtige – det glemmer man. Fast food er glemt, når den er spist. Den ene handlingsmættede
15 film er ikke til at huske fra den anden. Turen i bil på motorvejene er som regel ikke særligt mindeværdige, den prenter sig ikke ind i hukommelsen for dens sublime skønhed. Minder og sublim finder man lettere, når man snegler sig frem ad Margueriteruten.

- 20 Gamle Simeon er blevet lovet, at han ikke skal se døden, før han har set Herrens salvede. Nu står han der i templet, ser den forjættelse for sig, og så synger han.

- Fuldstændig som Moses, da han gammel og ved sin rejses ende, står og ser ind i det forjættede land. Han kommer ikke med derind, han skal dø nu, men han får
25 lov at se derind og så synger han sin sang: Moses sang. Den er at finde i 5. Mos 32,

30 *Tænk på fortids dage, giv agt på slægternes år;
Spørg din far, lad ham fortælle,
lad de gamle berette for dig.*

sådan hedder det i Moses' sang i GT. og det er ikke det eneste sted i Det gamle Testamente, hvor man møder den indstilling. Hele Det gamle testamente er
35 bygget på den opfattelse at det er vigtigt at høre hvad de gamle havde af sige
Spørg din far, lad ham fortælle, lad de gamle berette for dig.

Det gamle testaments historieværk er en eneste lang fortælling om hvad
40 fædrene havde at fortælle. Det var for jøderne hellige historier. Mere end noget
andet er det disse historier der har holdt sammen på det jødiske folk indtil den
dag i dag. Ja, og så er det jo i øvrigt ikke kun det jødiske folk der på den måde har
suget næring af fortællinger fra fortiden, fra folkets erindring, fædrenes
beretninger.

45 I hvert fald ind til vores tid har det også hos os været betragtet som en umistelig
skat, hvad de gamle kunne fortælle. Man har set op til de ældste på grund af
deres erfaring og livsklogskab. Og man har sat pris på deres kendskab til fortiden
og deres overblik. Fysisk set kunne de gamle måske ikke gøre megen gavn. Men
50 det betød ikke de var overflødige. Tværtimod var de en agtet og værdifuld del af
slægten og samfundet.

Men vi har ikke tid til at sidde hos de gamle længere. Eller tålmodighed. De er
for langsomme, og de kan ikke rigtig følge med mere. Vi bliver utålmodige.

55 Det er underligt. Vi kan sagtens tale om, og forholde os analyserende og kritisk
til accelerationssamfundet, hastighedssamfundet, for alle ved, hvad det gør ved
os. At vi bliver syge og stressede af det. Vi bliver forvirrede og vi farer vild. Vi
ved det, men sætte tempoet ned kan vi ikke. Nogle af os fik lov til at sætte
60 tempoet ned i foråret, da kirkerne lukkede. Mange ting blev aflyst i foråret,
møder, konferencer, sociale sammenkomster, både de private og dem man
skulle deltage i på arbejde. Vi var nogle, der nød at omstændighederne tvang os
til at skaffe luft i den kalender, som vi ellers godt kan lide er fyldt godt op. At vi
blev tvunget ned i tempo og fik mulighed for at fordybe os.

65 Og så blev det august, og jeg skal love for tempoet var tilbage og højt her i

Kastelskirken, hvor vi havde en frygtelig masse vi skulle indhente. Og det var jo på en måde også en lettelse, for så var der ikke så meget tid til at tænke og overveje.

70

Men nu er vi heldigvis til en langsom gudstjeneste, og det er et gammelt menneske der føre ordet også i evangeliet. Det er den gamle Simeon, for hvem det var blevet varslet at han ikke skulle se døden før han havde set Herrens salvede, som der står.

75

Det er en lille stilfærdig, og ja langsom, fortælling vi hører i dag, fra templet i Jerusalem, om Simeon. Vi kender ikke noget til ham, får bare at vide om ham at han var en retfærdig og gudsfrygtig mand, der ventede Israels trøst. Ikke mere. Han står med noget af den samme ro og enkelhed i billedet som patriarkerne i Det gamle Testamente.

80

Egentlig er det jo en fortsættelse af juleevangeliet, vi hører, at Maria og Josef bringer deres lille nyfødte op i templet for at bringe et takkeoffer, som skik var. Så vi er stadig i julen, ved begyndelsen, men samtidig er vi med Simeon der, hvor et menneskes liv snart er slut. Simeon ved at han står ved afslutningen af sit liv, og da han ser barnet, når han frem til en fred og en forløsning der får alt det forkerte, der har været, til at falde på plads og finde sin mening.

85

Han ser "Guds frelse." Herre! Nu lader du din tjener gå bort i fred." Simeon ved, at nu venter døden ham. Han ved, at hans gamle liv er brugt. Men alligevel er det ikke mørke og undergang, han ser omkring sig. Nej, han ser på et lille barn, et lille nyt liv, der nok ligner ethvert andet menneskebarn: men, som han klart har fornemmet, betyder lys og evig frelse. Et lille barn, der er kommet til jorden for at bringe os sin almægtige fars kærlighed. Et lille barn, det skulle rejse det faldne og skænke os evigt liv.

95

Det er denne alt overstigende, aldrig svigtende kærlighed Simeon ser, og det er derfor, at han nu roligt kan gå ind i døden. Intet knæ skal ryste mere, ingen hænder skal mere synke i afmagt, sådan har profeten spået, og Simeon ved at det er sandt nu. Han ved, at han trods al dødens gru og mørke har fået del i lyset og evigheden.

100

Som en anden Moses, står Simeon der ved sit livs afslutning, og kan skue ind i det forjættede land. Og som Moses synger det der ligger ham på sinde inden han

105

skal dø "Gå til de gamle, lad dem fortælle, så i aldrig glemmer", sådan synger også Simeon sit budskab ind i kommende, generationers hjerter. Sådan som han formulerer julens budskab. At en frelser er født, han har bragt sin Faders
110 kærlighed til jorden, til os, for at vi aldrig skal være alene, hverken i livet eller i døden.

Julesøndag er gammel og langsom. Og vi kan ikke rigtigt tage det gamle og langsomme med ud herfra. Det er som om det fordamper nogle gange før man
115 er nået ud af Kongeporten. Så vi er nødt til herind igen, sætte os, synge og lytte langsomt, og lade de gamle genopfriske vores erindring om, hvordan det er, det med os og Vor Herre. Amen

Kilde

120 Manuskript taget fra kastelskirken.dk med tilladelse fra taler.

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

125 Første tekstrække, Julesøndag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/else-hviids-praediken-julesondag>

130

135

140